

Ugunsdrošības un civilās aizsardzības inženiera profesijas standarts

1. Vispārīgie jautājumi

1. Profesijas nosaukums – ugunsdrošības un civilās aizsardzības inženieris.

2. Profesijas kods – 2149 40.

2. Nodarbinātības apraksts

1. Profesionālās kvalifikācijas līmenis – piektais profesionālās kvalifikācijas līmenis.

2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu kopsavilkums:

– ugunsdrošības un civilās aizsardzības inženieris izstrādā ugunsdrošības pasākumus un civilās aizsardzības plānus, veic uzraudzību un kontrolē normatīvajos aktos noteikto ugunsdrošības un civilās aizsardzības prasību ievērošanu; vada reaģēšanas, glābšanas darbus un seku likvidēšanas neatliekamajos pasākumos notikuma vietā; veic nodarbināto apmācību ugunsdrošības un civilās aizsardzības jomā; nodarbojas ar zinātnisko un pētniecisko darbu.

Ugunsdrošības un civilās aizsardzības inženieris kā speciālists strādā uzņēmumos ugunsdrošības un civilās aizsardzības jomā.

3. Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences

1. Spēja veikt uzraudzību ugunsdrošības un civilās aizsardzības jomā.

2. Spēja analizēt ugunsdrošību un civilo aizsardzību objektos un sastādīt dokumentus stāvokļa uzlabošanai.

3. Spēja pārzināt civilās aizsardzības sistēmas tiesiskos pamatus.

4. Spēja izprast civilās aizsardzības sistēmu un tās darbības principus.

5. Spēja izstrādāt uzņēmumu civilās aizsardzības organizatorisko struktūru.

6. Spēja izstrādāt civilās aizsardzības plānu.
7. Spēja apzināt iespējamus apdraudējumus un raksturot tos.
8. Spēja plānot un izstrādāt ugunsdrošības un civilās aizsardzības pasākumus.
9. Spēja organizēt iedzīvotāju informēšanu un sadarboties ar valsts, pašvaldību un citām institūcijām ugunsdrošības un civilās aizsardzības jomā.
10. Spēja novērtēt informāciju par notikumu.
11. Spēja noteikt nepieciešamos resursus reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamo pasākumu veikšanai notikuma vietā.
12. Spēja vadīt reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamos pasākumus notikuma vietā.
13. Spēja apmācīt nodarbinātos.
14. Spēja organizēt mācības.
15. Spēja noteikt ugunsgrēku izcelšanās tehniskos iemeslus.
16. Spēja veikt administratīvo lietu lietvedību.
17. Spēja izmantot aprēķinu metodes un speciālās datorprogrammas.
18. Spēja plānot un organizēt darbu.
19. Spēja noteikt pienākumus un tiesības nodarbinātajiem ugunsdrošības, ugunsdzēsības un civilās aizsardzības jomā.
20. Spēja veikt riska novērtēšanu un notikumu analīzi.
21. Spēja nodrošināt un kontrolēt vides aizsardzības un darba aizsardzības noteikumu ievērošanu.
22. Spēja sazināties valsts valodā un divās svešvalodās.

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes

1. Veikt uzraudzību ugunsdrošības un civilās aizsardzības jomā.

2. Noformēt dokumentus atbilstoši lietvedības, kā arī ugunsdrošības un civilās aizsardzības jomas normatīvo aktu prasībām.

3. Piemērot normatīvos aktus un ievērot to prasības ugunsdrošības un civilās aizsardzības jomā.

4. Plānot ugunsdrošības un civilās aizsardzības pasākumus.

5. Vadīt reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamo pasākumu darbus.

6. Noteikt nepieciešamos resursus reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamo pasākumu veikšanai notikuma vietā.

7. Analizēt saņemto informāciju.

8. Plānot un organizēt darbu, kā arī kontrolēt izpildi.

9. Analizēt darba rezultātus.

10. Noteikt ugunsgrēku izcelšanās tehniskos iemeslus.

11. Pārzināt Eiropas Savienības un starptautisko organizāciju lomu civilajā aizsardzībā.

12. Pārvaldīt valsts valodu.

13. Pārvaldīt divas svešvalodas saziņas līmenī.

14. Lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā un divās svešvalodās.

15. Izmantot informācijas tehnoloģijas.

16. Veikt zinātnisko un pētniecisko darbu.

5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas

1. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas priekšstata līmenī:

1.1. Eiropas Savienības un starptautisko organizāciju loma civilajā aizsardzībā;

1.2. vadības pamati.

2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas izpratnes līmenī:

- 2.1. psiholoģija;
- 2.2. tiesību pamati;
- 2.3. komercdarbības, ekonomikas un ekoloģijas pamati;
- 2.4. praktiskā pedagoģija;
- 2.5. profesionālie termini valsts valodā un divās svešvalodās.

3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas lietošanas līmenī:

- 3.1. normatīvie akti ugunsdrošības un civilās aizsardzības jomā;
- 3.2. civilās aizsardzības sistēma: struktūra, organizācija un uzdevumi;
- 3.3. civilās aizsardzības plāna izstrāde;
- 3.4. ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienestu organizācijas;
- 3.5. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta struktūra un darbība;
- 3.6. katastrofu pārvaldīšana;
- 3.7. darba aizsardzība;
- 3.8. ugunsdzēsības taktika;
- 3.9. glābšanas darbi;
- 3.10. glābšanas un ugunsdzēsības tehnika un aprīkojums;
- 3.11. ugunsdzēsības, militārā ierindas mācība;
- 3.12. ugunsgrēku izcelšanās tehnisko iemeslu noteikšana;
- 3.13. pirmā palīdzība;
- 3.14. uzraudzība ugunsdrošības un civilās aizsardzības jomā;
- 3.15. personāla vadība;
- 3.16. darbs ar informācijas tehnoloģijām;
- 3.17. valsts valoda;
- 3.18. divas svešvalodas saziņas līmenī;
- 3.19. ugunsdrošība, veicot būvju un ēku projektēšanu un būvniecību;
- 3.20. uguns aizsardzības sistēmas;
- 3.21. zinātniskais un pētnieciskais darbs;
- 3.22. ķīmisko vielu bīstamība;
- 3.23. vides aizsardzība;
- 3.24. darba tiesiskās attiecības.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Ugunsdrošības un civilās aizsardzības pasākumu izstrādāšana	1.1. izstrādāt civilās aizsardzības plānu; 1.2. izstrādāt rīcības plānu ugunsgrēka vai avārijas gadījumā; 1.3. informēt iedzīvotājus un komunicēt ar valsts, pašvaldību un citām institūcijām ugunsdrošības un civilās aizsardzības jomā; 1.4. organizēt mācību un apmācīt nodarbinātos.
2. Ugunsdrošības un civilās aizsardzības pasākumu vadības nodrošināšana	2.1. izstrādāt civilās aizsardzības organizatorisko struktūru; 2.2. noteikt pienākumus un tiesības nodarbinātajiem ugunsdrošības, ugunsdzēsības un civilās aizsardzības jomā; 2.3. papildināt un uzturēt ugunsdrošību, ugunsdzēsību un civilo aizsardzību reglamentējošo normatīvu aktu bāzi atbilstoši objekta profilam.
3. Ugunsdrošības uzraudzības veikšana	3.1. pārbaudīt ugunsdrošību objektos; 3.2. pieprasīt objektu vadītājiem novērst atklātos normatīvajos aktos noteiktos ugunsdrošību prasību pārkāpumus; 3.3. likumā noteiktajā kārtībā apturēt vai ierobežot būves, tās daļas vai iekārtas ekspluatāciju, būvdarbus vai produkcijas laišanu tirgū; 3.4. sniegt atzinumus par atbilstību ugunsdrošības tehnisko noteikumu vai īpašo noteikumu prasībām un pieļaujamām atkāpēm no tām; 3.5. sniegt atzinumus par ugunsdrošības stāvokli objektos, kuriem attiecīgajos normatīvos, būvnormatīvos, noteikumos un standartos nav noteiktas īpašas ugunsdrošības prasības; 3.6. likumā paredzētajos gadījumos un kārtībā izskatīt administratīvo pārkāpumu lietas un uzlikt administratīvos sodus.
4. Reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamo pasākumu vadīšana	4.1. analizēt saņemto informāciju; 4.2. noteikt nepieciešamos resursus notikuma vietā; 4.3. ar īpašnieka (vadītāja) piekrišanu izmanto darbu veikšanā fizisko un juridisko personu kustamo un nekustamo īpašumu; 4.4. organizēt palīdzības sniegšanu cietušajiem; 4.5. organizēt cilvēku, īpašumu un dzīvnieku evakuāciju;

	<p>4.6.organizēt glābšanas un meklēšanas darbus iekšējos ūdeņos;</p> <p>4.7.izpētīt notikuma apstākļus;</p> <p>4.8.piedalīties ekspertīzēs;</p> <p>4.9.izmantot aprēķinu metodes.</p>
5. Iestādes (strukturvienības) vadīšana	<p>5.1.vadīt personālu;</p> <p>5.2.veikt stratēģisko plānošanu;</p> <p>5.3.pārzināt normatīvos aktus ugunsdrošības, ugunsdzēsības un civilās aizsardzības jomā;</p> <p>5.4.izstrādāt normatīvo aktu projektus un nodrošināt to virzību;</p> <p>5.5.pārzināt finanšu plānošanas un grāmatvedības pamatprincipus;</p> <p>5.6.pārzināt dokumentu noformēšanas un lietvedības pamatprincipus.</p>
6. Darba aizsardzības prasību ievērošana	<p>6.1.ievērot darba aizsardzības normatīvo aktu prasības, veicot darba pienākumus;</p> <p>6.2.ievērot elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumus;</p> <p>6.3.ievērot vides aizsardzības prasības;</p> <p>6.4.orientēties darba likumdošanā.</p>
7. Kvalifikācijas pilnveidošana	<p>7.1.lietot profesionālo žestu valodu un profesionālo terminoloģiju;</p> <p>7.2.iepazīties ar jaunākajiem instrumentiem un palīgierīcēm;</p> <p>7.3.iepazīties ar jaunākajām tehnoloģijām;</p> <p>7.4.pilnveidot profesionālās zināšanas un prasmes;</p> <p>7.5.izmantot darbā jaunāko profesionālo literatūru;</p> <p>7.6.veikt zinātnisko un pētniecisko darbu.</p>

Ugunsdrošības un civilās aizsardzības inženiera profesijas standarta izstrādes darba grupa:

- Normunds Plēgermanis – Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, priekšnieka vietnieks;
- Vladimirs Vetuhs – Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, Galvenās pārvaldes priekšnieka vietnieks, Personāla apmācības koordinācijas pārvaldes priekšnieks;
- Dzintars Umulis – Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, Ugunsdrošības uzraudzības pārvaldes priekšnieks;
- Tatjana Mihailova – Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, Civilās aizsardzības pārvaldes priekšnieka vietniece;
- Jurijs Kisļaks – Ugunsdrošības un civilās aizsardzības koledžas direktors;

- Dzintars Lagzdiņš – Ugunsdrošības un civilās aizsardzības koledža, Ugunsdrošības un civilās aizsardzības katedras vadītājs;
- Aleksandrs Budkevičs – Ugunsdrošības un civilās aizsardzības koledža, Vispārizglītojošo priekšmetu katedras vadītājs.

Ugunsdrošības un civilās aizsardzības inženiera profesijas standarta konsultanti:

- Anatolijs Jemeljanovs – Rīgas Tehniskās universitāte, Inženierekonomikas fakultātes Darba un civilās aizsardzības katedras profesors;
- Vladimirs Jemeljanovs – Rīgas Tehniskās universitāte, Inženierekonomikas fakultātes Darba un civilās aizsardzības katedras profesors.

Ugunsdrošības un civilās aizsardzības inženiera profesijas standarta eksperti:

- A.Straume – Latvijas Republikas Iekšlietu ministrija, valsts sekretārs;
- I.Cēris – Latvijas Ugunsdzēsības asociācija, valdes priekšsēdētājs;
- R.Taraškevičs – Rīgas Tehniskās universitātes rektora v.i., kanclers.